

[Erik Appel.]

gamle Titelnavn vender tilbage; det er Udtryk for et Broderskab mellem Højskoler og Landbrugsskoler, som gennem alle Tider hverv har holdt. Ungdomsudvalget har opfundet en ny Betegnelse for de Højskoler, der giver en særlig Uddannelse ved Siden af den almindeligende, f. Eks. i Gymnastik og Sygepleje. Det er ikke særligt rammende ved Siden af Landbrugsskolen, og de paa-gældende Højskoler har følt sig ilde berørt deraf. Men jeg kan trøste dem med, at Benævnelsen sikkert kun har Interesse for Departementet som en Oversigtsbetegnelse. Og jeg ønsker i Sammenhængen at udtale, at de paa-gældende Skolers Virksomhed som Højskoler ikke skal forklejnes derved. Jeg maa over for den sidste Højskoletilvækst, Sygeplejehøjskolerne, udtale, at jeg gennem nært Kendskab til især een af dem med stor Glæde har erfaret, hvor samvittighedsfuldt og dygtigt Skolerne ledes som Højskoler. Der kan ikke være Tvivl om, at deres Tilkomst er en betydelig Landvinding for Højskolen.

Om Højskolenaavnet i øvrigt ønsker jeg ved Afslutningen af denne Lovbehandling at sige, at Ordet Højskole historisk havde Hjemmel mange andre Steder, før det blev knyttet til de nuværende frie Skoler. Universitetet var Danmarks videnskabelige Højskole, Polyteknisk Lærestanstalt dens tekniske og Landbohøjskolen dens landøkonomiske. I De forenede Stater kaldes Statskolerne for Højskoler (high-schools). Det egentlige Kendingsnavn for de frie Skoler i Danmark i deres Oprindelse blev Folkehøjskoler. Som saadanne laa de i Grundtvigs og Kolds, Ludvig Schrøders og Ernst Triers Tanke. Men med Navnet Folkehøjskole blev Højskolen tilkendegivet som en kristen Højskole, og saa længe det danske Folks Helhed ikke har bundet sig til en anden samlende Magt end Kristendommen, saa længe det danske Folk opretholder en Folkekirke og en Folkeskole med Kristendomsundervisning, vil Navnet Folkehøjskole bevare sin gamle Klang. Jeg ønsker dermed at sige, at Højskole kan være mangt og meget, men Folkehøjskole er historisk kun eet.

Jeg venter godt Samarbejde mellem de mange særprægede Højskoler, fordi jeg har Grund til at tro, at der er Villighed dertil. Højskoleraadet falder bort. Det staar nu Højskolerne frit for, om de i Fællesskab og til mulig Styrkelse af dette vil vælge sig et saadant Raad.

Jeg kan slutte med over for den højtærede Undervisningsminister at anerkende

Initiativet til den omfattende Ungdomsskolelovgivning, der nu er ved at fuldbyrdes, og jeg ønsker den højtærede Minister en lykkelig Haand til den praktiske Gennemførelse. Jeg følger hertil Ønsket om, at det som berørt under første Behandling af Lovforslagene maa lykkes den højtærede Minister i god Forstaaelse med dette høje Ting at komme ogsaa den frie Børneskole til Hjælp. Den har nær Forbindelse med Efterskole og Højskole. Tilsammen er de Udtryk for en særegen dansk Linie i vort Skolevæsen; Fri-skolen trænger til Støtte, og den fortjener den.

Til dansk Ungdom er der gennem de mange Skoler, Lovforslagene omfatter, givet et usædvanligt stort Tilbud. Det maa haabes, at Tilbudet ikke rækkes forgæves til den, og at de mange Lærere, der nødvendigvis maa kaldes paa, kan magte at give Tilbudet det for Ungdommen brugelige og ønskelige Indhold.

Haardt handles der i disse Tider med Ungdommen; meget bliver der at bøde paa. Maatte vore danske Skoler medvirke ivrigt, levende og særpræget i denne Bod.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Jens Thomsen: Jeg kan tiltræde de foreslaaede Ændringer. Jeg er dog noget betænkelig ved Fastsættelsen af bestemte Aldersgrænser for de forskellige Skoler. I Almindelighed er det vel nok saaledes, at de, der er 18 Aar og derover, passer til Højskolerne, medens de, der er under 18 Aar, passer til Efterskolerne, men det er jo alligevel individuelt. Der kan være Tilfælde, hvor en 16- eller 17-aarig er fuldt ud kvalificeret til at tage et Højskoleophold, ligesom der kan være Tilfælde, hvor en 20-aarig passer bedst paa en Efterskole, og naar en Efterskole ikke kan faa Tilskud til Elever, som er 20 Aar, kan det — jeg kender det fra Praksis — have uheldige Følger. Derfor er jeg noget betænkelig ved Fastsættelsen af bestemte Aldersgrænser for de forskellige Skoler, og jeg vil henstille, at man paa det Punkt foretager en Ændring i Forslaget om Efterskoler.

For øvrigt kan jeg anbefale Forslaget til Gennemførelse.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker Udvalget for dets Tilslutning til Forslaget og de stillede Ændringsforslag. Jeg takker for den Vilje til at opnaa Enighed, som er kommet saa stærkt frem baade under Sagens Behandling her i Tinget og i Udvalget. Der er vel